

Тилігульський лиман

Тилігульський лиман (розташований між Одеською та Миколаївською областями) входить до природно-заповідного фонду України та має статус водно-болотного угіддя міжнародного значення. Для регуляції рівня води у лимані ще у 1960-ті роки побудували штучний канал, який з'єднав його з Чорним морем. З того часу протягом останніх 50 років на морській стороні пересипу Тилігульського лиману робили проріз, щоб запустити воду через русло. Надходження морської води регулювалося шлюзами – тимчасовими спорудами, які зводили для того, щоб припинити подачу води до лимана.

Однак кілька років тому рівень води у лимані значно впав. Роботу над проектом порятунку Тилігульського лиману розпочали у 2015 році. Одеська обласна рада виділила більше 1 млн. грн на розробку проектно-кошторисної документації з реконструкції каналу. Тож з 2015 року до Комплексної програми охорони довкілля, ухваленої відповідним рішенням^[i] Одеської обласної ради від 21.02.2014, включили перелік заходів, спрямованих на охорону та збереження унікального природного комплексу Тилігульського лиману. На тендері за право здійснювати роботи з реконструкції каналу змагалися два підприємства: ТОВ «Укргазифікація Південь» та ТОВ «Талісман строй». Зрештою, ТОВ «Укргазифікація Південь» перемогла у тендері на реконструкцію з'єднувального каналу «Тилігульський лиман – Чорне море» вартістю 58 220 556 грн.

Пробний запуск води провели 27 грудня 2017 і з тих пір канал ввели у експлуатацію. Загалом компанія ТОВ «Укргазифікація Південь» отримала 58 119 955, 6 грн за роботи протягом 2016–2017 років. Утім, новозбудований канал протримався не надто довго. Вже на початку березня 2018 року можна було побачити, що він частково зруйнований. Тодішній голова обласної ради А. Урбанський зібрав робочу нараду^[ii], у якій взяли участь депутат Олег Кутателадзе, що опікувався цим проектом, співробітники апарату обласної ради, керівники профільних департаментів облдержадміністрації, інженери, науковці, керівництво РЛП «Тилігульський» та виконавець робіт ТОВ «Укргазифікація Південь». Пошкодження нещодавно збудованих насосоутримуючих споруд на морській частині каналу виправдали потужним нетиповим для Одеського регіону штормом наприкінці березня – на початку квітня 2018 року. Керівництво РЛП «Тилігульський» наново провели тендер для продовження реконструкції^[iii] гідротехнічної споруди сполучного каналу Тилігульський лиман – Чорне море з очікуваною вартістю 37 894 314, 37 грн. У цьому конкурсі знову змагалися ТОВ «Укргазифікація Південь» та ТОВ «Талісман Строй». Перемогу так само здобуло перше підприємство. Вартість робіт скоротилася до 37 460 000 грн. Наразі триває черговий етап будівельних робіт, спрямованих на укріплення захисної гідротехнічної споруди на каналі «Тилігульський лиман – Чорне море».

Цим проектом зацікавилася СБУ. Представники органу досудового розслідування зареєстрували кримінальне провадження 31 січня 2018 року у зв'язку з підозрою у в розкраданні коштів в особливо великих розмірах при реконструкції з'єднувального каналу «Тилігульський лиман - Чорне море». Під час проведення слідчих дій виявилось, що підрядник ТОВ «Укргазифікація Південь» замовляв частину матеріалів та будівельних робіт на суму 19 млн. грн. у ТОВ «Лінккор» основним видом діяльності якого є « Гуртова торгівля меблями, килимами та освітлювальним устаткуванням». У свою чергу ТОВ «Лінккор» замовляло виконання субпідрядних робіт на суму більше 10 млн. грн. у ТОВ «Пром Строй Сервіс», яке займається будівництвом

Цей проект фінансується
Європейським Союзом

Цей проект реалізовується
Фондом Інновацій та Розвитку

житлових і нежитлових будівель. Зважаючи на це, у серпні 2019 року СБУ повідомила депутату Одеської обласної ради Олегу Кутателадзе про підозру у розкраданні коштів та взяла під його варту. За версією слідства, посадовці РЛП «Тилігульський» уклали угоду з місцевим підрядним підприємством, генеральним директором якого є депутат облради. Підрядник у свою чергу доручив частину робіт приватній структурі, яка не пов'язана із будівництвом чи реконструкцією гідротехнічних об'єктів та не мала необхідної техніки та устаткування. Ця фірма отримала 20 млн. грн. з майже 60 млн. грн., які виділили на реконструкцію. У прес-службі СБУ розповіли, що аби «відмити кошти» фігуранти провадження вносили у документи неправдиві відомості про об'єми та вартість робіт. Бюджетні кошти потім перевели у готівку та привласнили.

Як повідомив у ефірі UA: Одеса екс-радник начальника ГУНП в Одеській області Владислав Сердюк: «Якщо ми відкриємо КПК, то побачимо, що у підслідності СБУ ст. 191 немає взагалі. Це підслідність виключно НАБУ. Таким чином, захист всіх підозрюваних по цій справі в суді може це використати. Дуже зручно буде захисту заблокувати взагалі цей процес, тому що це не підслідність СБУ»[iv].

---

[i] Про внесення змін до рішення обласної ради від 21 лютого 2014 року № 1021-VI «Про затвердження Комплексної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2014 – 2019 роки» - Режим доступу: <http://oblrada.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/663-VII.pdf>

[ii] Робоча нарада з обговорення проблемних питань ходу будівництва з'єднувального каналу «Чорне море-Тилігул» - Режим доступу:

<http://oblrada.odessa.gov.ua/blog/robocha-narada-z-obgovorennya-problemnyh-pytan-hodu-budivnytstva-z-yednuvalnogo-kanalu-chorne-more-tyligul/>

[iii] Реконструкція з'єднувального каналу між Тилігульським лиманом і Чорним морем на території Комінтернівського району Одеської області (коригування) - Режим доступу:

<https://www.prozorro.gov.ua/tender-UA-2018-05-29-001939-a>

[iv] Тилігульський клондайк - Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=xWIrL7_9ty0

Цей проект фінансується
Європейським Союзом

Цей проект реалізовується
Фондом Інновацій та Розвитку